

Sygn. akt V KK 663/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie skazanego **W. J.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 3 czerwca 2020 r.

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść,

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w K.,

z dnia 5 grudnia 2018 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
środku karnym w postaci nakazu opuszczenia lokalu
zajmowanego z pokrzywdzoną i w tym zakresie sprawę
przekazuje Sądowi Rejonowemu w K. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 5 grudnia 2018 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w K. uznał **W. J.** winnym popełnienia czynu z art. 207 §

1 k.k. i za to na podstawie art. 207 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 37a k.k. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 30 złotych stawka, a także - w punkcie II - na podstawie art. 41a § 1 k.k. nałożył na oskarżonego nakaz opuszczenia zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną E. J. lokalu na okres 1 roku.

Rozstrzygnięcie to nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w dniu 22 grudnia 2018 r. (k. 67).

Kasację od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok na niekorzyść skazanego W. J. w zakresie dotyczącym rozstrzygnięcia o środkach karnych, zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 41 a § 3a, § 4 i § 5 k.k., polegające na nieorzeczeniu wobec W. J. , skazanego za występki z art. 207 § 1 k.k., obligatoryjnego zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych i określenia odległości od osób chronionych, którą skazany obowiązany jest zachować, jak również terminu wykonania nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonymi w sytuacji, gdy w wyroku nakazowym powyższy środek karny z art. 39 pkt 2e k.k. został orzeczony na podstawie art. 41a § 1 k.k.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść W. J. , jest oczywiście zasadna i podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu przewidzianym w art. 535 § 5 k.p.k.

Autor nadzwyczajnego środka zaskarżenia trafnie wskazał na rażące naruszenie prawa materialnego, jakim w zakresie orzeczenia o środku karnym, dotknięty jest wyrok Sądu Rejonowego w K., w sprawie sygn. akt II K (...).

Podkreślić trzeba na wstępie, że obowiązujące przepisy materialno - prawne przewidują zarówno możliwość, jak i nakaz orzekania szeregu środków karnych, stanowiących prawnokarną reakcję na popełnienie przestępstwa.

W katalogu tych środków znajduje się m.in. nakaz okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym – art. 39 pkt 2e k.k. Jednocześnie, w art. 41 a k.k. ustawodawca określił zasady i przesłanki orzekania poszczególnych środków karnych. Stosownie do zawartych tam dyrektyw, w razie orzeczenia nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym za przestępstwa określone w rozdziałach XXV i XXVI Kodeksu karnego, sąd orzeka na ten sam okres zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego (art. 41a § 3a k.k.). Jednocześnie, orzekając zakaz zbliżania się określonych osób, sąd wskazuje odległość od osób chronionych, którą skazany obowiązany jest zachować (art. 41a § 4 k.k.). Natomiast orzekając nakaz okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, sąd określa termin jego wykonania (art. 41a § 5 k.k.).

W realiach niniejszej sprawy W. J. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece (przestępstwo z rozdziału XXVI Kodeksu karnego). Jednocześnie, w związku ze skazaniem z art. 207 § 1 k.k. orzeczono także środek karny w postaci nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną.

Tym samym, zgodnie z wymogami powołanego już wcześniej art. 41 a § 3a k.k., Sąd był zobligowany do orzeczenia zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej, a także określenia odległości od osoby chronionej, którą skazany winien zachować (art. 41a § 4 k.k.). Nadto, stosownie do treści art. 41a § 5 k.k., Sąd winien był także określić termin wykonania środka karnego w postaci nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną.

Powyższe normy są jednoznaczne w swojej treści i wyraźnie wskazują na to, że sąd orzekający środek karny w postaci nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną zobowiązany jest określić termin jego wykonania, a także orzec na ten sam okres zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego, wskazując odległość od osób chronionych, którą skazany jest obowiązany zachować.

Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego, nie jest dopuszczalne określenie czasu stosowania środka karnego przy wykorzystaniu dyspozycji art. 13 § 1 k.k.w. (por. wyrok z dnia z dnia 14 listopada 2008 r., V KK

256/08, LEX nr 531384; wyrok z dnia 14 października 2014 r., III KK 125/14, LEX nr 1523391).

W świetle przywołanych orzeczeń Sądu Najwyższego, rozstrzygnięcie tego rodzaju wykraczało poza zakres dyspozycji zawartej w art. 13 § 1 k.k.w. i nie może być zaakceptowane jako sposób usunięcia wady prawnej, jaką dotknięty jest przedmiotowy wyrok w zaskarżonej części.

Z uwagi na to, że powyższy wyrok w sposób rażący narusza prawo materialne w odniesieniu do zasad orzekania środka karnego w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych i nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, w pełni zasadny okazał się wniosek skarżącego zamieszczony w kasacji, w którym postulowano uchylenie zaskarżonego orzeczenia w części dotyczącej orzeczenia o karze w zakresie rozstrzygnięcia o środku karnym i przekazanie sprawy w odniesieniu do tej części Sądowi Rejonowemu w K. w celu ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy w części uchylonej i przekazanej do ponownego rozpoznania Sąd Rejonowy w K. uwzględni powyższe zapatrywania i wyda orzeczenie zgodne z przepisami prawa karnego materialnego.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.